

Tab. 4. Všeobecné doporučení SWAB pro reexpozici β-laktámů při podezření na hypersenzitivitu – upravené podle (6)

charakter suspektnej reakcie	doba od vzniku reakcie	odporúčania
nezávažná okamžitá	> 5 rokov	možnosť aplikácie suspektnejho ATB v kontrolovaných podmienkach
nezávažná okamžitá	≤ 5 rokov	alergologické vyšetrenie pred eventuálnou reexpozíciou suspektnejho ATB, z vitálnej indikácie možno zvážiť podanie suspektnejho ATB v kontrolovaných podmienkach aj bez alergologického vyšetrenia
závažná okamžitá	bez ohľadu na čas	alergologického vyšetrenia
nezávažná oneskorená	> 1 rok	suspektné ATB môže byť aplikované bez predchádzajúceho alergologického vyšetrenia
nezávažná oneskorená	< 1 rok	nepodávať suspektné ATB
závažná oneskorená	bez ohľadu na čas	nepodávať suspektné ATB

Tab. 5. Definícia závažnosti hypersenzitívnej reakcie – upravené podľa (6)

	definovaná prítomnosťou niektorého z nasledujúcich prejavov:
závažná	1. náhly nástup ochorenia (minúty až hodiny) so súbežným postihnutím kože, slizníc alebo oboch typov tkanív spoločne A SÚČASNOU prítomnosťou minimálne jedného z nasledujúcich prejavov: a) respiračné: dyspnoe, bronchospazmus, stridor, hypoxémia, redukovaný peak expiratory flow b) hypotenzia alebo známky end-orgánovej dysfunkcie (hypotónia, synkopa, inkontinencia) c) závažné GIT symptómy (opakované vracanie, intenzívne kŕčovité bolesti brucha)
	2. ALEBO náhly rozvoj hypotenzie či bronchospazmu, či postihnutia hrtanu po expozícii známemu alebo vysoko pravdepodobnému alergénu
	3. ALEBO závažné prejavy postihnutia kože – SCAR: a) Stevens-Johnsonov syndróm b) AGEP c) purpura (vaskulitída) d) DRESS
	ALEBO definovaná nasledujúcimi dôsledkami reakcií:
	fatálny, život ohrozujúci priebeh, nutnosť hospitalizácie, spôsobenie perzistentného alebo významného zdravotného postihnutia, nutnosť intervencie na zamedzenie permanentného poškodenia, kongenitálne anomálie
nezávažná	definovaná nasledujúcimi prejavmi postihnutia 1 orgánového systému:
	a) kožné: urtikária, erytém a lokálne zvýšená teplota, pruritus, mravčenie alebo svrbenie pier b) horné dýchacie cesty: kýchanie, rinorea, nazálny pruritus a/alebo kongescia, škriabanie v krku, kašeľ neviazaný na bronchospazmus c) konjunktiválne: erytém, pruritus
	ALEBO 2. prítomnosťou makulopapulárneho exantému bez známok orgánového postihnutia
	ALEBO 3. definovaná ďalšími prejavmi ako nauzea, kovová pachuť

cefalosporínov – cefadroxil, cefalexín, druhogeneračného cefprozilu a tretogeneračného parenterálneho cefoperazónu (6, 15, 20, 30).

- Pri aplikácii ostatných registrovaných cefalosporínov pacientom s hypersenzitivitou na penicilín je riziko skříženej reaktivity nízke (6, 15, 20, 30).
- Nízke riziko skříženej reaktivity pri hypersenzitivite na penicilín je aj v prípade karbapenémov a aztreonámu (6, 16, 20, 21).
- Podezrenie na závažnú oneskorenú hypersenzitívnu reakciu v priebehu liečby penicilínmi je jediným prípadom, kedy sa vo všeobecnosti neodporúča aplikácia žiadneho antibiotika prísúchajúceho k β-laktámom (6).

Zoznam použitých skratiek

AGEP – akútna generalizovaná exantematózna pustulóza

ATB – antibiotikum

ATBs – antibiotiká

βL – β-laktámové antibiotikum

βLs – β-laktámové antibiotiká

βLK – β-laktámový kruh

CDI – *Clostridioides difficile* infection, klostridiová kolitída

DIHA – Drug-induced immune hemolytic anemia, imunitná hemolytická anémia indukovaná liečivom

DITP – Drug-induced immune thrombocytopenia, imunitná trombocytopenia indukovaná liečivom

DRESS – Drug Rash with Eosinophilia and Systemic Symptoms

ECDC – European Centre for Disease Prevention and Control, Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb

ESCMID – European Society of Clinical Microbiology and Infectious Diseases, Európska spoločnosť klinickej mikrobiológie a infekčného lekárstva

GIT – gastrointestinálny

IgE – imunoglobulín skupiny E

MRSA – meticilín-rezistentný *Staphylococcus aureus*

NÚ – nežiaduce účinky

SCAR – severe cutaneous adverse reactions, závažné kožné nežiaduce reakcie

SJS – Stevens-Johnsonov syndróm

SWAB – Stichting Werkgroep Antibiotica Beleid, Holandská pracovná skupina pre antibiotickú politiku

TEN – toxická epidermálna nekrolýza

VRE – vankomycín-rezistentné enterokoky

PROHLÁŠENÍ AUTORŮ: Prohlášení o původnosti: Publikace byla zpracována s využitím uvedené literatury a nebyla publikována ani zaslána k recenznímu řízení do jiného média. **Střet zájmů:** Žádný. **Financování:** Ne. **Poděkování:** N/A. **Registrace v databázích:** N/A. **Projednáni etickou komisí:** N/A.